

Εκπαιδευτικό Σεμινάριο για τον Ρατσισμό, τη Ρητορική και την Επικοινωνία Μίσους: Πως παράγεται και αντανακλάται η ρητορική μίσους μέσα από τις διάφορες επικοινωνιακές μας πρακτικές;

Σας προσκαλούμε σε ένα διήμερο, δωρεάν εκπαιδευτικό σεμινάριο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έργου «**RADAR - Regulating AntiDiscrimination and AntiRacism**» (Fundamental Rights and Citizenship Programme JUST/2013/FRAC/AG/6271) <http://win.radar.communicationproject.eu/web/greek-2/>. Το σεμινάριο απευθύνεται σε επαγγελματίες, εκπροσώπους φορέων και φυσικά πρόσωπα που:

- έρχονται συχνά σε επαφή με ανθρώπους που βιώνουν τις επιπτώσεις της ξενοφοβίας και του ρατσισμού και αναζητούν εργαλεία διαχείρισης τέτοιων φαινομένων,
- προβληματίζονται ως προς την επιλογή της κατάλληλης λεκτικής, μη λεκτικής, παραγλωσσικής ή οπτικής επικοινωνίας στον γραπτό ή και τον προφορικό λόγο αλλά και σε απλούς διαλόγους και κοινές συζητήσεις,
- παρατηρούν ή έχουν οι ίδιοι υποστεί αίσθημα μίσους, αποκλεισμού και περιθωριοποίησης λόγω ξενοφοβίας ή ρατσισμού και ενδιαφέρονται για τη βαθύτερη κατανόηση τέτοιων φαινομένων,
- επιθυμούν να εντοπίσουν συγκεκριμένες επικοινωνιακές πρακτικές μέσα από τη χρήση του λόγου, της φωνής, της γλώσσας του σώματος και των οπτικών μηνυμάτων που διατρέχουν τις συζητήσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τα κοινωνικά δίκτυα και συνιστούν λόγο και επικοινωνία μίσους,
- πραγματοποιούν επιμορφώσεις και ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στη δοκιμαστική/πilotική εφαρμογή της προτεινόμενης εκπαιδευτικής προσέγγισης και να έχουν ανοιχτή πρόσβαση και δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης του διαθέσιμου υλικού.

Τόπος και Χρόνος Διεξαγωγής του σεμιναρίου:

Το εκπαιδευτικό σεμινάριο διοργανώνεται στα τέλη Μαΐου 2016, στις εγκαταστάσεις του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος», Μητροπόλεως 26-28, Αθήνα.

Ποια είναι η δομή του σεμιναρίου;

Το σεμινάριο θα περιλαμβάνει **έως 16 συμμετέχοντες** και θα διεξαχθεί σε δύο συνεχόμενες ημέρες (Πιθανές ημερομηνίες: Πέμπτη 02 Ιουνίου 2016 – Παρασκευή 03 Ιουνίου 2016, Πιθανές ώρες: 10:00π.μ. – 18:00π.μ. συμπεριλαμβανομένων διαλειμμάτων για καφέ και ελαφρύ γεύμα).

Ποια είναι η διαδικασία Δήλωσης Συμμετοχής;

Για να δηλώσετε συμμετοχή στο εργαστήριο, επικοινωνήστε με την κ. Μαρία Φουντάνα στο e-mail: fountana@cti.gr.

Ποιοι μπορούν να συμμετάσχουν;

Επαγγελματίες του νομικού κλάδου (δικαστές ή δικηγόροι),
αξιωματούχοι επιβολής του νόμου (αστυνομία, συνριοφυλακή, στρατός, κλπ.),
μετανάστες (ως δυνητικά ή πραγματικά θύματα ρατσιστικών εγκλημάτων μίσους),
δημοσιογράφοι,
πολιτικοί,
κοινωνικοί λειτουργοί,
επιμορφωτές,
εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων,
ακαδημαϊκοί,
μεταναστευτικές οργανώσεις,
διαπολιτισμικοί μεσολαβητές,
φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων),
άλλοι ενδιαφερόμενοι εκπρόσωποι φορέων ή φυσικά πρόσωπα

Ποιος είναι ο στόχος του σεμιναρίου;

Το εκπαιδευτικό σεμινάριο πραγματοποιείται στο πλαίσιο πιλοτικής εφαρμογής του έργου ευρωπαϊκής χρηματοδότησης «RADAR» (<http://win.radar.communicationproject.eu/web/greek-2/>) και οι συμμετέχοντες θα συμβάλλουν στην βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού το οποίο θα χρησιμοποιηθεί σε αντίστοιχα σεμινάρια σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Στόχος του σεμιναρίου είναι η καλύτερη κατανόηση των πρακτικών της επικοινωνίας μίσους, καθώς η κατανόηση συμβάλλει στην ενδυνάμωση των (πιθανών) θυμάτων και ενισχύει τους επαγγελματίες ως προς τη λήψη αποφάσεων, τη στάση απέναντι σε ρατσιστικές και ξενοφοβικές

συμπεριφορές και αντιλήψεις τόσο στην επαγγελματική όσο και στην καθημερινή ζωή και τελικά βοηθά στην πρόληψη του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, των διακρίσεων, του αποκλεισμού.

Γιατί διοργανώνεται ένα σεμινάριο για τη ρητορική μίσους;

Στις Ευρωπαϊκές κοινωνίες, που αναδιαμορφώνονται όλο και περισσότερο λόγω της μετανάστευσης, ο αγώνας ενάντια στο ρατσισμό και την ξενοφοβία αποτελεί βασική πρόκληση για τη δημοκρατία και τη δημόσια ζωή. Πάρα την εφαρμογή νομοθεσίας κατά των διακρίσεων στα κράτη μέλη της ΕΕ, υπάρχει ακόμα ένα βασικό πρόβλημα σε σχέση με την αναγνώριση των διαφορετικών μορφών ρατσισμού και ξενοφοβίας (Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης Πρόταση 97(20)).

Η [Απόφαση-Πλαίσιο για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου](#) σχεδιάστηκε για την καταπολέμηση των εγκλημάτων ρατσισμού και ξενοφοβίας στις χώρες της ΕΕ. Τα μέλη της ΕΕ ανέλαβαν την υποχρέωση να την ενσωματώσουν στην εθνική τους νομοθεσία από 28/11/2010. Η ΕΕ έχει επίσης υιοθετήσει μία οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων εγκληματικών ενεργειών, η οποία απαιτεί από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη τα θύματα ευάλωτων ομάδων, όπως αυτά που υποβάλλονται σε εγκλήματα μίσους (IP / 12/1200)". Στην πραγματικότητα, «Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ δημοσίευσε [δύο εκθέσεις](#) τον Νοέμβριο του 2012, για τα θύματα των εγκλημάτων μίσους, που δείχνουν ότι τα εγκλήματα μίσους είναι ένα καθημερινό πρόβλημα σε όλη την ΕΕ, αλλά ότι πολλά από αυτά τα εγκλήματα παραμένουν λαθραία, δεν διώκονται και διαφεύγουν ατιμώρητα» (http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-11_en.htm).

Συχνά τα 'φυλετικά' εγκλήματα μίσους δεν αναγνωρίζονται ως τέτοια, και αυτό οδηγεί σε υποτίμηση του φαινομένου. Η αντιμετώπιση των εγκλημάτων που υποκινούνται από 'φυλετικό' μίσος σαν μη 'φυλετικά' εγκλήματα, οδηγεί σε παραβίαση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι κατά συνέπεια απαραίτητο για τις αρχές εφαρμογής του νόμου, αλλά και για τους δημοσιογράφους και τους πολιτικούς, να διαθέτουν εργαλεία που θα τους βοηθούν να αναγνωρίζουν σωστά τα κίνητρα πίσω από τέτοιες εγκληματικές πράξεις.

Ένα έγκλημα μίσους δεν αποτελεί ποτέ μία μεμονωμένη πράξη. Συνήθως πυροδοτείται και ενθαρρύνεται από τη ρητορική του μίσους, που περιλαμβάνει λόγο που εκφράζει περιφρόνηση, μίσος, προκατάληψη κλπ. Τέτοιου είδους λόγος εκφέρεται όχι μόνο σε απευθείας (πρόσωπο με πρόσωπο) επικοινωνία μέσω ιδιωτικών και δημόσιων συνομιλιών, αλλά και διαδικτυακά (online), σε πολιτικές συζητήσεις, στα ΜΜΕ, καθώς και σε άλλα θεσμικά πλαίσια. Τα εγκλήματα μίσους μπορούν

επίσης να είναι επακόλουθο πρακτικών επικοινωνίας προώθησης του μίσους, βασισμένων σε άλλα επίπεδα επικοινωνίας, όπως η φωνή (παραγλωσσικό μήνυμα), η γλώσσα του σώματος (μη λεκτικό μήνυμα), η εικόνα (οπτικό μήνυμα). Τέλος, ο ρατσιστικός λόγος συχνά δεν εκφράζει το μίσος, την προκατάληψη και την περιφρόνηση με απερίφραστο τρόπο, αλλά μπορεί να πάρει και τη μορφή μίας φαινομενικά καλοπροαίρετης αναγνώρισης των διαφορών, που προϋποθέτει τη στερεοτυποποίηση της πολιτισμικής και κοινωνικής ταυτότητας ενός ατόμου. Σε αυτή την περίπτωση, αυτό που μπορεί να φαίνεται σαν αναγνώριση με σεβασμό των διαφορών, υποκρύπτει στερεότυπα και προκαταλήψεις που τελικά γίνονται ετικέτες και στίγμα για τα άτομα.

Ποια θέματα προσεγγίζονται μέσα από το σεμινάριο;

Δύο είναι οι κύριες θεματικές περιοχές που προσεγγίζονται μέσα από τα εργαστήρια:

- (1) η χρήση της γλώσσας σε κείμενα (νομικά, δημοσιογραφικά κ.α.) και οι κοινωνικές επιπτώσεις.
- (2) επικοινωνιακές πρακτικές που αντανακλούν και (ανα)παράγουν ρατσισμό, ξενοφοβία, διακρίσεις, αποκλεισμό.

Ανάμεσα στις επικοινωνιακές πρακτικές εντάσσουμε:

- (α) διαφημιστικές φωτογραφίες
- (β) άλλο φωτογραφικό υλικό
- (γ) διαφημιστικά σποτ
- (δ) άλλα βίντεο
- (ε) εκπομπές που φιλοξενούν ομιλητές και πραγματοποιούν συζητήσεις (talk shows)
- (στ) γραπτά κείμενα, κυρίως άρθρα εφημερίδων
- (ζ) ακολουθίες δημοσιευμένων μηνυμάτων στο διαδίκτυο.

Οι συμμετέχοντες μέσα από το σεμινάριο θα πειραματιστούν σε δραστηριότητες αναγνώρισης πρακτικών μίσους μέσα από την αναγνώριση της επικοινωνίας μίσους και θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν με μεγαλύτερη ευκολία την αντιρατσιστική νομοθεσία όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Με την παρακολούθηση του σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες θα έχουν στη διάθεσή τους απτά εργαλεία για την πρόληψη των πρακτικών και των εγκλημάτων μίσους.

Με ποιον τρόπο θα πραγματοποιηθεί η συμμετοχή στις δραστηριότητες;

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου, η προσέγγιση των θεμάτων θα πραγματοποιηθεί μέσα από:

- συζήτηση και συνεργασία σε όλα τα στάδια,
- δραστηριότητες κατά τις οποίες οι εισηγητές θα λειτουργούν ως συντονιστές της συζήτησης,

- βιωματική προσέγγιση, καθώς οι συμμετέχοντες θα προσκληθούν να συνεισφέρουν την προσωπική και επαγγελματική τους εμπειρία,
- λήψη αποφάσεων, με στόχο την ενθάρρυνση μελλοντικών επιλογών αντιρατσιστικής πρακτικής.

Παρέχεται Πιστοποιητικό συμμετοχής;

Οι συμμετέχοντες θα λάβουν Πιστοποιητικό συμμετοχής από το έργο RADAR, το ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και το Πανεπιστήμιο της Perugia (UNIVERSITA' DEGLI STUDI DI PERUGIA: <http://win.radar.communicationproject.eu/web/partners-2/>) που θα αναφέρει τους στόχους και το περιεχόμενο του εργαστηρίου καθώς και τον αριθμό ωρών.

Ωστόσο, υπάρχει η δυνατότητα από τους συμμετέχοντες να διεκδικήσουν επιπλέον **Διεθνή Πιστοποίηση** ως προς τη Δυνατότητα Αξιοποίησης Επικοινωνιακών Πρακτικών Απαλλαγμένων από τυχόν Ρητορική μίσους σε Διαπολιτισμικά Περιβάλλοντα.

Σε ποια γλώσσα πραγματοποιείται το εργαστήριο;

Γλώσσα Επικοινωνίας: Ελληνικά.

Άλλες γλώσσες που μιλούν οι διοργανωτές: Αγγλικά, Γαλλικά, Ισπανικά, Ιταλικά.

